

מסורת הש"ס

(א) מלאן שיך עה למחז
הקודם, (ב) ונחנה גב,
(ג) ונדה טו, (ד) ע"כ שיך
לעמיה הקודם,

הנהרות הב"ח

(א) תרם ד"ה תחמלו וכו'
שמה טהור, ר"ב ותחמלו
י"ש ט"ז פ"ב משי"ן תחין
קושיא זו דלמחז דם בזה
למטה תמכר מנו חלב שהיה
למטה ע"כ מוכרז למחז
תחם הקודם והחלב לרפואה
פ"ש: (ב) וי"ח לא לרצון וכו'
לא נחמל לו תניא פ"ג וכו'
ד' תחמלו: (ג) בא"ר היתיר
לה למנע טעמא תח:
(ד) בא"ר אמר רבה בר אבהו
שיקח תחמלו: (ה) בא"ר
וקאמר דלא נחמל ליה טהור:

חבית פרק שנים ועשרים שבת

קמ"ד.

עין משפט
גרי מוציא

א ב מ"י פ"י מהלכות
טעמא חביתין ה"ג:
א ב מ"י פ"ה ט"ז ט"ז
ו"י הלכה י"א:

רבינו חננאל

אמר לו זיתים וענבים
ויביתו שהמסקין היוצא
מתן לרצון טמאין, פ"י
מסקילין טומאה, מפני שהן
מסקין והמסקין אין צריכין
הסדר, וישאל לרצון טהורין
כלומר אוכלין הן, ויבין
שלא הוכשרו אינו טמאין,
ובאנו להסמך משנה זו
לרצון וניחא ליה, שלא
לרצון בסתמא, להודיע כי
אפילו זיתים וענבים רבני
חשיבה ניהו טמאין אוכל
הן, וכ"כ תוהים ורמונים,
ואמרינן לא, פירוש לרצון
דמתיבין בסתמא וכל מהם
מסקה הוא חשוב, ופירוש
שלא לרצון דגלי ארעא
בכריתו שאין רצונו להוציא
מתן מסקין, איבעית
(תימא) [אפ"ה] שאני סלי
זיתים וענבים כיון שהמלין
לא בני קיבול מוסקין הן,
דבר ידוע הוא שכל מסקין
השוחת מתן לעפר (ו) ויולך
וזה לא יבדל, כאלו
מסקין הפקין וקבאין
חשובין, ולפיכך הן טהורין,
חב חביתין לרפואה דרבנן
מוד ליה לר' יהודה בשאר
פירות מיהא דניחא מוסקין

ש"ס מגפסה. של אשה אם נגף רגלה או ידה וכל חבורה שלא
ממנה דם כלאמר צפרק דם הנדה (נדה דף נה:): דם חללים דהיינו
המס דדם חללים שנקמה שנקמה ודם חללים יספה"ו ודם מגפחו מפרש
וחלל דם מגפחו דדם ועכר ועשה

הוא וטמא: יעמא חלב כהמה
גלא לרצון. נתמיה שהרי דם
מגפחה טהור דכהמה לאו צנלל חלל
הוא, ומיהו דם שחיטה מכשר משום
דלימקש למיס דכתיב (דברים יג)
על הארץ תשפטנו כמים: (ז) מחמיר
אני בחלב. טמאמו אף של לרצון
מנדס: שחולב. לרפואה כהמה
של חיקנה חלבה עמא דהא לרצון
הוא והמקח דם לנהמה לרפואה
טהור דדם מגפחה היא והואיל
והחולב לרפואה עמא אף הנוטף
של לרצון טמא: אמרו לו. אינו
דומה של לרצון ליואל לרצון שהרי
סלי זיתים וענבים ויביתו שהמסקה
כו': של לרצון כסתמא. וקמי
טהורין דלא חשיב מסקה אי רבי
יהודה קאמר לה קשיא ואי רבנן

מחמיר אני בחלב מברם שהחולב לרפואה
לרפואה טהור. א"כ מאי דמתיבין חלב האשה לא
מחמת דם הוא דדם ועכר ועשה חלב דא"כ חולב לרפואה טהור
כמו דם חלל ודאי משום דכתיב ומפתח את נאד החלב ואומר רבי

שלא לרצון י"ש"ם מגפחה טהור אמר להן
מחמיר אני בחלב מברם שהחולב לרפואה
טמא דהמקין לרפואה טהור אמרו לו סלי
זיתים וענבים יוכיחו י"שהמסקין היוצאין
מהן לרצון טמאין שלא לרצון טהורים מאי
לא לרצון דניחא ליה שלא לרצון בסתמא
ומה זיתים וענבים רבני חשיבה ניהו
שלא לרצון ולא כלום תותים ורמונים דלאו
בני חשיבה ניהו לא כ"ש לא לרצון בסתמא
שלא לרצון דגלי ארעיתו דאמר לא
ניחא לי ואיבעית אימא שאני סלי זיתים
וענבים כיון דלא יבדל קיימי מעיקרא אפקורי
מופקרי להו אשכחן ר' יהודה דמודי לרבנן
בוזיתים ובענבים רבנן דמודו ליה לרבי
יהודה בשאר פירות מנלן דתניא סוחטין
בפגעין

דקמי כולהו צנאשה ובהמה זיתים וענבים מיירי בכל ענין בין
בסתמא בין אמר לא ניחא לי: תרתי"ב ורמונים דלאו בני חשיבה
ניהו. תימא לי מאי קשה דילמא הא דתניא לעיל גבי תותים
ורמונים למסקין ולסתם היואל מהן אסור ה"ג"מ צנשך דוקא והכל
בלא משך איירי הלכך של לרצון דהיינו בסתמא לא חשיב מסקה:
לא לרצון בסתמא וישאל לרצון דגלי ארעיתו דאמר לא ניחא לי:
(ג) דתניא התם ככריתות פרק אמרו לו (דף י"ג.) המירו (ו) לו למנע
עמא מת להניק את צנה ובנה טהור ופרך צנה אמאי טהור כיון
דינק חלב איבעמי ליה מחלב וכי תימא לא איתכשר איתכשר בטיפה
המלוכלכת ע"פ הדד ואע"ג דחלב אשה מסקה הוא ואין לרץ
הכשר [משמע ליה] דמה שהוא צפי החיטוק שהחיתוק יונק חשיב
כאילו ורץ הכשר לפי שזהו מאכלו של מיתוק וקאמר דאיתכשר

קאמרי כל שכן טהורין לרבי יהודה דהא מדי לרצון מסקה הוא לרבי
יהודה לאו מסקה הוא וכ"ש מדי לרצון לאו מסקה והשתא ומה
זיתים וענבים כו'. והוא דין מאי למירמי נמי זיתים וענבים אימיים
וענבים דקמי לעיל דמורה בהו רבי יהודה דאף לאוכלין היואל מהן
אסור חלל הא אלימא ליה לאקשווי דמומים ורמונים דלאו בני חשיבה
ניהו קמי לעיל דסתם אסור והכא קמי דאפי' זיתים וענבים סתמא
לאו למסקה: דגלי דעסיב. כהדיא ואמר לא ניחא לי והוי גבולי דעמא
טיפה מהכניסו לאוכלין: ואיבעית אימא שאני סלי זיתים וענבים וכו'.
ודוקא נקט סלין שהמסקה הנוטף מהן נוטל לרצון והולך לאיבוד
הלכך סתמא לא ניחא ליה: אפקורי מפקיר. לההוא מסקה. אבל
שאר כלים אפילו תותים ורמונים אימא לך סתמא למסקה:

בטיפה המלוכלכת צפי הדד דהוי מסקה כסתם חלב דלאו לאוכל צפי ליה ומשני רב נחמן אמר רבה בר אבהו (ו) בתקופת אחת שלל
היח טיפה המלוכלכת ע"פ הדד אמר רבא שמי תשובות דברך חזק חזקן ליה לפומיה דיתוקא דמלא חלבא ועוד מקום חלב מעין
הוא דהא תנן חלב האשה מטמא לרצון ושלל לרצון מאי היא דלא ניחא ליה וקמי מטמא פ"י אלמא חשיבא כמעין מדמטמא שלל לרצון
ובין דחשוב כמעין גס צפי החיטוק נמי היא משום כמסקה כמו ששם היה מעין ואין לרץ הכשר כך לרץ לפרש דאמ"ל דאיתו מוכרז
מעין חלב כלומר דמסקה חשיב א"כ מאי לרץ למימר שלל לרצון מאי היא כ"י מדקמתי לרצון מטמא ה"ג"מ למיפך אלמא לרצון
חשיב כי מסקה ואשה דמניקה את צנה לרצון הוא חלב אמר רבא כ"י עד ולרבה מקום חלב מעין הוא ולא לרץ הכשר והתנן האשה
שנעץ חלב מדדיה ונפל לאורי התנור המטור טמא וקשיא לן צמאי איתכשר ואמר ר' יוחנן בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד והשתא קשה
לר"י מאי קאמר צמאי איתכשר דמדבצי הכשר אלמא אוכל חשיב ליה וא"כ איך יעמא אוכל את התנור והא אין אוכל מטמא כלי
ואומר ר"י דה"פ וקשיא לן צמאי איתכשר כלומר לא מנעיש שאין התנור טמא חלב חלב הנוטף מדדיה גופה אמאי היא טמא היא לא
איתכשר ומשני בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד ואותה טיפה עממה המלוכלכת ע"פ הדד מטמא התנור שהיא חשובה מסקה ומסקה מטמא
כלי כדאמרין בפ' קמא דמכילתין דף י"ג.) והשתא פריך שפיר לרבה דאמר דאפילו אמר לא ניחא לי מטמא חלב האשה דחשיב מסקה
והכא חשיב ליה אוכל אבל לר"י אמר רבה בר אבהו אחי שפיר דהכא דאמר לא ניחא לי ודאי חשיב ליה אוכל ונעץ חלב מדדיה
חשיב לא ניחא ליה כיון שהוא נוטל לאורי תנור ואילו לאיבוד דודאי לא ניחא ליה ועוד פריך התם לרבה מדתניא ט' מסקין צנז
היעה ולימא סרוחה והירעי טהורים מכלום דמעת עינו ודם מגפחו וחלב האשה מטמא טומאת מסקין דברביעית רוקו חורבו ומימי
רגליו מטמא טומאה חמורה בכל שהוא ואי אמרת מקום חלב מעין הוא חלב צנאשה נמי יעמא טומאה חמורה בכל שהוא כחצו
ורוקו וקשה לרבי מאי קפריין לעולם מעין הוא ואפ"ה לא הכי א"כ אמר לא ניחא ליה לא יהיה מטמא והשתא דחור ונבלע ותימא
רוק שמתגלגל ויואל וחור ונבלע אף כל שמתגלגל ויואל וחור ונבלע יאל חלב צנאשה שמתגלגל ויואל ואינו חור ונבלע ותימא
הוא לומר דמה שהוא חור ונבלע גרס לו ליחשב כמעין ומכל מקום ודאי כן הוא ורץ לומר דמה שהיה חושבו רבא כמעין
להיות חשיב מסקה צפי החיטוק היינו משום דסלקא דעתיה שחור ונבלע ומימי ראי מן המשנה דחור ונבלע הוא מדקמתי מטמא שלל
לרצון דהיינו אמר לא ניחא לי א"כ חור ונבלע הוא דאי לא הכי א"כ אמר לא ניחא ליה לא יהיה מטמא והשתא פריך ליה מהכא דאיתו חור
ונבלע אלמא מקום חלב האשה לאו מעין הוא ופרך אי הכי קשה הא דקמתי מטמא שלל לרצון ומשני מי סברת שלל לרצון דלא ניחא ליה
לא שלל לרצון בסתמא דדעמיה דחיתוק קרובה גבי חלב אבל אמר לא ניחא ליה טהור וההיא דנעץ חלב מדדיה ונפל לתוך התנור כאומר
לא ניחא ליה חשיב דודאי לא ניחא ליה כיון שהלך לאיבוד והא דקאמר שלל לרצון בסתמא היינו כשנוטל בקערה שאינו הולך לאיבוד
דמהני עממא דדעמיה דחיתוק קרובה גבי חלב לאחשוביה או כמסקה וכפי החיטוק לעולם ככאכל חשיב והשתא קשה לר"י חזק דבשעתא
מסקין איפכא לרצון בסתמא ושלל לרצון דאמר לא ניחא ליה ודומיא דהך דזיתים וענבים הוי ההוא דחלב האשה דאי לא הכי לא שייך
למימר ויביתו וכ"כ ס"ל כאיבעית אימא דאמר שאני סלי זיתים וענבים כיון דלא יבדל קיימא אפקורי מפקיר להו אכתי קשה דדומיא דהכי
אית לן למימר בחלב האשה דאילו לאיבוד וא"כ היינו באומר לא ניחא ליה והתם מטמא דוקא בסתמא אבל לא ניחא ליה טהור ועוד קשה
לרבי מאי קאמר התם חלב חלב קשה הא ממני וקאמר נמי מי סברת שלל לרצון לא ניחא ליה וקאמר דלא ניחא לי טהור ואמאי הוא טעמא
שלל לרצון טמא היינו משום דחשיב דם מגפחו דדם ועכר ועשה חלב דכ"י לעיל וא"כ גם אמר לא ניחא ליה נמי היא טמא. מ"ר: